

**PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN
GASTOUDERBUREAU
KIDSMATCH
2011**

Inhoudsopgave

1. Inleiding	blz. 3
2. Pedagogische visie	blz. 3
3. De vier pedagogische doelen	blz. 3
3.1 Een veilige basis bieden waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn	
3.2 De gelegenheid tot het ontwikkelen van 'persoonlijke competentie'	
3.3 De gelegenheid tot het ontwikkelen van 'sociale competentie'	
3.4 De gelegenheid om zich de waarden en normen, de 'cultuur', eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uit maken	
4. Overige	blz. 7
4.1 criteria gastouders	
4.2 veiligheid en gezondheid	
4.3 protocollen m.b.t. veiligheid en gezondheid	
4.4 aantal op te vangen kinderen	
4.5 achterwacht	
4.6. huisvesting	
4.7 communicatie	

1. Inleiding

Sinds de invoering van de Wet Kinderopvang worden er diverse kwaliteitseisen gesteld aan de Gastouderopvang. Eén van deze kwaliteitseisen is dat ieder gastouderbureau een pedagogisch beleidsplan heeft, waar ouders/verzorgers en gastouders op terug kunnen vallen als het gaat om de uitgangspunten en de werkwijze die worden gehanteerd bij de omgang met kinderen en bij de opvoeding.

Gastouderbureau KidsMatch vindt een pedagogisch beleidsplan van groot belang om de kwaliteit op een hoog peil te houden, te kunnen controleren en zo nodig bij te stellen. Want het allerbelangrijkste is dat een gastkind met plezier en in een veilige en vertrouwde omgeving kan worden opgevangen en opgroeien.

Het pedagogisch beleidsplan is tevens terug te lezen op de website www.gastouderbureauidsmatch.nl.

2. Pedagogische visie

Ieder kind is een uniek wezen, dat zich in eigen tempo en daarbij behorende karakter moet kunnen en mogen ontwikkelen. Gastouders leveren een wezenlijke bijdrage aan de ontwikkeling en welbevinden van het gastkind. Gastouders moeten in staat zijn een klimaat te scheppen waarbij een gastkind zich veilig en vertrouwd voelt en met plezier kan spelen en ontwikkelen. Aandacht en respect voor het gastkind als individu zijn in deze niet meer dan vanzelfsprekend. Een gastoudergezin, biedt een omgeving, waarin een gastkind kan opgroeien tot een evenwichtig, zelfstandig en uniek persoon met respect voor anderen en zichzelf. De ouders/verzorgers blijven echter ten allen tijden eindverantwoordelijk. Gastouderbureau KidsMatch draagt deze visie uit naar ouders/verzorgers en gastouders.

In het opgestelde pedagogische beleid wordt uitgegaan van de vier opvoedingsdoelen van professor Marianne Riksen-Walraven. Deze theorie is de basis waarop de Wet Kinderopvang is gebaseerd.

3. De vier pedagogische doelen:

- 1) Een veilige basis bieden waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn.
- 2) De gelegenheid tot het ontwikkelen van 'persoonlijke competentie'.
- 3) De gelegenheid tot het ontwikkelen van 'sociale competentie'.
- 4) De gelegenheid om zich de waarden en normen, de 'cultuur', eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uit maken.

3.1. Een veilige basis bieden waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn.

Het gastkind moet zich op zijn gemak voelen bij de gastouder en een eigen plekje binnen het gastgezin krijgen. Voor de start van de opvang, is het belangrijk om voldoende aandacht te besteden aan de kennismaking en de wenperiode. Op deze manier kan het gastkind de gastouder, de opvangomgeving en de eventuele andere (gast)kinderen in eigen tempo leren kennen. Daarnaast heeft de gastouder de gelegenheid om het gastkind beter te leren kennen en in te spelen op de behoeften van het gastkind.

De gastouder maakt gebruik van een dagplanning; zo zorgt de gastouder o.a. voor een logische overgang tussen de verschillende activiteiten, ordent het speelmateriaal, zingt vertrouwde liedjes en stelt heldere regels. Deze manier van werken helpt een veilige en geborgen sfeer op te bouwen, waardoor er ruimte ontstaat voor ontspanning, spontaniteit en aandacht voor elkaar. Door flexibel met de dagplanning om te gaan, speelt de gastouder in op spontane momenten van de dag. Uiteindelijk moet een gastkind zich tijdens de opvang

veilig voelen om zijn emoties, zoals verdriet, boosheid en blijdschap aan de gastouder te tonen en met de gastouder te delen, zonder dat hij zich hierin beperkt voelt.

Voorbeeld: Lotte (2jaar) gaat met haar moeder voor het eerst op bezoek bij de gastouder. De gastouder heeft alvast een kleed neergelegd met allerlei speelgoed. Lotte is nog een beetje verlegen en onwennig. De gastouder laat Lotte rustig de omgeving en het speelgoed verkennen. Daarna vraagt de gastouder of Lotte ook iets wil drinken. Samen gaan ze naar de keuken om een mooie beker uit te kiezen. Lotte voelt zich al snel op haar gemak en gaat heerlijk spelen. Hierna gaat Lotte met haar moeder nog een paar keer langs bij de gastouder en al snel heeft ze haar plekje gevonden in de nieuwe omgeving.

3.2. De gelegenheid tot het ontwikkelen van “persoonlijke competentie”

a. Lichamelijke ontwikkeling

Hierin onderscheiden we de volgende gebieden:

- grove motoriek;
- fijne motoriek;
- zintuiglijke ontwikkeling.

Afhankelijk van de leeftijd en de persoonlijke ontwikkeling zal het accent per kind verschillen. De gastouder let hierop bij het aanbieden van speelgoed, materiaal en activiteiten.

Voorbeeld: Op woensdagmiddag komen na schooltijd ook Claire (5 jaar) en Bernt (7jaar) bij de gastouder spelen. Na het middageten gaan de twee jongste kinderen van 1 en 2 jaar naar bed. Vaak pakt de gastouder dan het lego speelgoed. Dan mogen de grote kinderen met alle kleine en bewegende onderdelen wagentjes bouwen, machientjes en poppetjes. De gastouder zorgt elke keer voor enige variatie in het materiaal waardoor de kinderen op nieuwe ideeën kunnen komen. Claire en Bernt merken dat ze steeds ingewikkelder werkjes kunnen doen. De gastouder benoemt dit met hen en versterkt daarmee hun zelfvertrouwen. Ze kunnen dit uurtje ongestoord geconcentreerd werken en bewonderen met de gastouder hun resultaten. De gastouder heeft uitgelegd waarom alleen gespeeld kan worden met dit materiaal als de kleintjes niet in de buurt zijn. Voor hen zijn die kleine stukjes gevaarlijk. Claire en Bernt zijn daarom heel precies bij het opruimen voordat de kleintjes uit bed komen. De gastouder zegt dat ze het heel goed van hen vindt dat ze op deze manier rekening houden met de kleintjes.

b. Ontwikkeling van identiteit en zelfredzaamheid

De gastouder geeft het kind de ruimte om de wereld te verkennen, ondersteunt het kind stap voor stap en laat het experimenteren.

Voorbeeld: Bijna iedere oppasmorgen gaan Sam (2 jaar) en de gastouder naar het park, eendjes voeren. Sam kan haast niet wachten tot de gastouder zijn jasje van de kapstok heeft gepakt. Het is duidelijk dat hij dit zelf wil kunnen. De gastouder zorgt voor een haak op Sam's hoogte zodat hij dit voortaan zelf kan doen.

De gastouder biedt ruimte om zelf oplossingen te verzinnen bij problemen. Ze stimuleert het kind om dingen zelf te doen, zoals helpen tafeldekken, een boterham smeren. Bij schoolkinderen is bijvoorbeeld het verkeer (oversteken) een aandachtspunt; bij peuters zindelijkheid.

Door ruimte voor “zelf doen” en begeleiding waar nodig, bouwt het kind zelfvertrouwen op, ontwikkelt een positief zelfbeeld en gevoel voor eigenwaarde; vergroot zijn zelfstandigheid en zelfredzaamheid. In de omgang met volwassenen en andere kinderen ontdekt het kind

zijn eigen identiteit en mogelijkheden.

c. Cognitieve ontwikkeling en taalontwikkeling

Kinderen ontdekken de wereld om zich heen spelenderwijs. Eerst alleen van concrete materialen en door doen. Steeds meer gaat de taal een rol spelen. De gastouder besteedt aan de verstandelijke ontwikkeling actief aandacht. Zij benoemt wat er gebeurt en wat er te zien is. Zij geeft uitleg en vraagt het kind te vertellen wat het ziet, denkt en voelt. De taalontwikkeling geeft het kind middelen om zich uit te drukken en te laten weten wat hij wil. De gastouder stimuleert dit door met het kind te praten en door voorlezen, plaatjes kijken en liedjes zingen.

d. Creatieve ontwikkeling

In hun spel ontwikkelen kinderen mogelijkheden om vorm te geven aan hun wereld en om zich uit te drukken. De gastouder stimuleert het kind door verschillende materialen aan te dragen, kinderen zelf tot eigen keuzes uit te nodigen welk materiaal ze willen gebruiken en hoe ze het willen gebruiken. Toneelspelen en je fantasie gebruiken bij verhalen en tekeningen stimuleert de creatieve ontwikkeling, net als muziek maken, dansen en zingen. De gastouder schept hiervoor de voorwaarden. Een verkleedkist verleidt kinderen tot fantastische avonturen.

3.3. De gelegenheid tot het ontwikkelen van “sociale competentie”

De gastouder volgt en begeleidt het kind in zijn sociale en emotionele groei. Als het kind plezier heeft wordt zijn vreugde gedeeld, als het verdriet heeft krijgt het aandacht. De gastouder heeft een actieve rol in de ontwikkeling van sociale vaardigheden, zeker ook door voorbeeldgedrag.

Voorbeeld: Thomas (5 jaar) is verdrietig omdat zijn vriendinnetje Floor (5 jaar) na een half uur spelen al weer wordt opgehaald voor zwemles. De gastouder troost Thomas en legt uit dat het nu even niet anders kan, maar dat Floor morgen ook weer komt spelen en dan langer kan blijven. De gastouder stelt voor dat Thomas een mooie tekening voor Floor gaat maken, die hij dan morgen aan Floor kan geven. Dat vindt Thomas een goed idee en vol overgave gaat hij aan de slag.

Bij een gastouder die meer kinderen gelijktijdig opvangt is de gelegenheid aanwezig voor kinderen om zich sociaal te ontwikkelen. De gastouder geeft in die situatie het goede voorbeeld omdat kinderen sociaal gedrag onder andere leren door volwassenen te imiteren. Zij schept een sfeer waarin kinderen ieder hun eigen plekje hebben en het samen, met elkaar, prettig hebben.

Voorbeeld: Het is mooi weer en de gastouder stelt voor om naar de speeltuin te gaan. Alle kinderen zijn meteen enthousiast, ook Marloes (3,5 jaar) die vandaag voor het eerst is. De tweeling Gijs en Mads (3 jaar) en Marloes halen zelf hun jas en schoenen en trekken deze aan. Cato (2 jaar) moet nog naar de wc en terwijl de gastouder haar helpt, gaan de andere kinderen netjes op de onderste tree van de trap zitten wachten. De gastouder heeft hun deze regel aangeleerd. Zo kan ze hen gerust even alleen laten als ze nog even iemand moet helpen. Gijs zegt tegen Marloes dat ze ook op de trap moet gaan zitten, maar Marloes blijft staan. Ze weet niet zo goed waarom ze op de trap moet zitten. De andere kinderen leggen haar uit dat ze even moeten wachten totdat Cato klaar is met plassen en dat ze dan straks heel snel weg kunnen gaan. Kom je naast me zitten, vraagt Mads? Marloes laat zich overhalen en gaat naast Mads zitten. De gastouder geeft bij terugkomst alle kinderen een compliment dat ze zo netjes gewacht hebben en daarna gaan ze gezellig op pad naar de

speeltuin.

De gastouder leert de kinderen sociale omgangsregels zoals delen, met elkaar rekening houden, anderen de beurt geven en zelf de beurt nemen.

Zij gaat bewust om met conflictsituaties, geeft kinderen de ruimte er zelf uit te komen en ondersteunt of grijpt in waar dat nodig is. Ze probeert moeilijke situaties bespreekbaar te maken.

Voorbeeld: Na het middageten gaan Bente (10 maanden) en Hannah (18 maanden) slapen. De gastouder heeft voor Inge (3 jaar) en David (2,5 jaar) de garage met de vrachtauto en de pop met een doos met kleertjes gepakt.

David pakt meteen de doos met kleertjes en de pop. Hij zoekt een mooi jasje uit voor de pop. Inge wil ook met de pop spelen en pakt hem van David af. David schrikt zo dat hij begint te huilen. Inge draait zich om en gaat met de pop spelen. De gastouder gaat bij David en Inge zitten en vraagt beide het speelgoed neer te leggen. Ze zegt tegen Inge dat het niet leuk is zomaar speelgoed af te pakken. Als je allebei met hetzelfde wilt spelen zul je moeten overleggen. Nu is David geschrokken en verdrietig en is het ineens voor niemand meer gezellig. De gastouder stelt voor samen met de pop en de kleertjes te spelen. Eerst kan de een nieuwe kleertjes uitzoeken en dan mag de andere deze aantrekken. Daarna kunnen ze wisselen. Beide willen het wel zo proberen. Al gauw zijn de kinderen druk bezig de pop steeds mooier aan te kleden.

3.4. De gelegenheid om zich de waarden en normen, de 'cultuur', eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uit maken

Normen en waarden spelen een belangrijke rol bij de opvoeding. Maar wat door iemand belangrijk wordt gevonden, verschilt van mens tot mens. Zowel verbaal als non-verbaal laten mensen blijken wat ze vinden.

Er zal dus afstemming plaats moeten vinden tussen ouders/verzorgers en de gastouder om belangrijke normen en waarden met elkaar bespreekbaar te maken. Denk hierbij aan godsdienst, andere cultuur, taalgebruik, omgaan met anderen, respect hebben voor elkaar en elkaars mening en spullen, veiligheid bieden e.d.

Gastouderbureau KidsMatch stelt diverse zaken zowel in het intakeformulier als tijdens het intakegesprek aan de orde. Zo ontstaat er vooraf al een beeld hoe er over belangrijke zaken gedacht wordt en kan hier tijdens het voorstellen van beide partijen rekening mee gehouden worden. Tijdens het kennismakingsgesprek dat volgt kan er uitgebreider op deze punten worden ingegaan. Het is echter van belang dat beide partijen zich open stellen om over deze onderwerpen in gesprek te blijven.

Sommige dingen zullen nu eenmaal anders bij de gastouder gaan dan thuis, dat wil echter niet zeggen dat dit een probleem oplevert. Op deze manier zien kinderen dat er verschillen kunnen zijn en leren ze hier op een positieve manier mee om te gaan. Respect en vertrouwen liggen hieraan ten grondslag.

4. Overige:

4.1. Criteria gastouders

- Minimaal 18 jaar
- Goede beheersing Nederlandse taal, spreektaal tijdens de opvang is Nederlands of Fries.
- In bezit van een diploma op minimaal MBO 2 niveau helpende zorg en welzijn
- Of de bereidheid om een EVC (Erkennen van Verworven Competenties) certificaat te halen
- In bezit van een geldig certificaat Eerste hulp aan kinderen (richtlijnen Oranje Kruis)
- Heeft een Verklaring Omtrent het Gedrag voorgelegd en van eventuele volwassen huisgenoten (18 jaar of ouder)

- Lichamelijk en geestelijk gezond
- Ervaring verkregen door eigen kinderen en/of opleiding en/of werk
- Respecteren van privacygevoelige gegevens en geen informatie doorspelen aan derden
- Openstaan voor en respecteren van andere gewoontes, culturen, levenswijze en opvoedingsideeën
- Beschikt over goede communicatieve vaardigheden en in staat om contacten met de ouders/verzorgers te onderhouden en afspraken te maken
- Kinderen niet alleen laten of het toezicht aan anderen overlaten zonder nadrukkelijke toestemming van de ouders/verzorgers
- Kennis van de ontwikkeling van kinderen, kennis van EHBO voor kinderen, positief staan ten opzichte van de pedagogische doelstellingen en deze in praktijk kunnen brengen
- Is voor langere tijd beschikbaar (continuïteit)
- Heeft plezier in het opvangen van een gastkind
- Draagt zorg voor de ontwikkeling, veiligheid en welbevinden van het gastkind
- Informeert ouder/verzorgers over de opvang en de ontwikkeling van het gastkind
- Bereid tot samenwerking met het gastouderbureau en tot het volgen van aanvullende bijeenkomsten/evaluatiemomenten die gerelateerd zijn aan de opvangtaak
- Staat achter de vorm van gastouderopvang
- In bezit van AVP verzekering (Aansprakelijkheidsverzekering particulieren) en inzittende verzekering bij gebruik auto
- De gastouder geeft haar verdiensten op aan de belastingdienst

4.2. Veiligheid en gezondheid

Om ongelukken, ziektes en infecties zoveel mogelijk te voorkomen, heeft het gastkind recht op een veilige en schone opvangomgeving. Daarnaast heeft het gastkind recht op voldoende en verantwoorde voeding en drinken, rust, lichamelijke verschooning, beweging en frisse lucht. Uiteraard zal bij een baby de persoonlijke verzorging en voeding meer aandacht nodig hebben dan bij een schoolgaand kind. Afstemming van de voeding en verzorging vindt altijd in samenspraak tussen ouders/verzorgers en de gastouder plaats. Een gastouder heeft ook een voorbeeldfunctie. Het gedrag bepaalt mede hoe een gastkind met zaken omgaat, denk hierbij bijvoorbeeld aan handen wassen na het toilet gebruik.

Voor aanvang van de opvang, jaarlijks en bij tussentijdse wijzigingen in de opvangomgeving voert Gastouderbureau KidsMatch bij de gastouders thuis of in het huis van de ouders een risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uit volgens de methode van de MO groep. Deze methode is goedgekeurd door de GGD Nederland.

4.3. Protocollen m.b.t. veiligheid en gezondheid

Gastouderbureau KidsMatch hanteert de volgende protocollen en verklaringen:

- Algemene richtlijnen veiligheid en hygiëne
- Protocol veilig slapen en wiegendoodpreventie + verklaring buikslapen/inbakeren/fixeren
- Protocol vermoeden kindermishandeling + meldingscode
- Protocol brandpreventie + inventarisatielijst
- Protocol voor medisch handelen en medicijnverstrekking door gastouder + verklaring medicijnverstrekking
- Ongevallenregistratieformulier

4.4. Aantal op te vangen kinderen

- De gastouder mag maximaal 6 kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar opvangen inclusief haar eigen kinderen tot 10 jaar.
- Er mogen maximaal 5 kinderen tegelijk worden opgevangen, als deze kinderen allemaal jonger dan 4 jaar zijn. Dit is inclusief de eigen kinderen tot 4 jaar.

- Er mogen maximaal 4 kinderen van 0 en 1 jaar tegelijk aanwezig zijn, waarvan maximaal 2 kinderen van 0 jaar. Dit is ook weer inclusief eigen kinderen van deze leeftijd.
- Dit geldt voor alle op te vangen kinderen ook als deze niet door Gastouderbureau KidsMatch bemiddeld zijn.

4.5. Achterwacht bij 4 of meer kinderen

Indien er meer dan 4 kinderen gelijktijdig worden opgevangen, inclusief de eigen kinderen, dient de gastouder een achterwacht geregeld te hebben. Deze achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden en kan in geval calamiteiten binnen 15 minuten aanwezig zijn op de opvanglocatie. De achterwacht moet 18 jaar of ouder zijn, maar heeft geen diploma of VOG nodig. De gastouder moet bij de inspectie kunnen aantonen wie de achterwacht is. Hiervoor kan het formulier “gegevensformulier achterwacht” van het gastouderbureau voor gebruikt worden. Er kunnen meerdere achterwachters worden ingezet.

4.6. Huisvesting

De volgende eisen worden aan de locatie waar de opvang plaatsvindt gesteld:

- Gastouders mogen slechts op 1 locatie kinderen opvangen. Dat mag bij hen thuis of bij 1 van de ouders thuis, maar niet op twee plekken. Als de opvang plaats vindt in het huis van 1 van de ouders, mogen daar kinderen worden opgevangen van verschillende ouders.
- De woning waar gastouderopvang plaats vindt is altijd en volledig rookvrij.
- De woning waar gastouderopvang plaats vindt beschikt over voldoende binnenspeelruimte, afgestemd op het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen.

Gastouderbureau KidsMatch gaat uit van ten minste 3 m² per kind. Daarnaast moet er ook een plek zijn voor het gastkind om zich terug te kunnen trekken om bijvoorbeeld te tekenen, te lezen of te puzzelen. Een apart speelhoekje of doe hoekje kan hier heel geschikt voor zijn. Voor jonge kinderen is het belangrijk, dat er een veilige plek is waar ze rustig kunnen liggen, rollen, zitten of spelen. De gastouder is er verantwoordelijk voor dat er een veilige, schone en gezonde opvangomgeving is.

- De woning waar gastouderopvang plaats vindt beschikt over voldoende buitenspeelmogelijkheden voor kinderen, afgestemd op het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen.

Gastouderbureau KidsMatch gaat uit van ten minste 4 m² per kind. Wanneer er geen tuin aanwezig is, zal de gastouder alternatieven moeten aanbieden, zoals regelmatig naar buiten gaan, speeltuinbezoek of naar de kinderboerderij.

- Er is een afzonderlijke slaapruijme voor in ieder geval kinderen jonger dan anderhalf jaar. De slaapruijme is afgestemd op het aantal op te vangen kinderen.
- De locatie waar de kinderen worden opgevangen is voorzien van voldoende en goed functionerende rookmelders.
- Gastouderbureau KidsMatch voert voor start van de opvang een risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uit van de opvangomgeving. Daarna vindt er jaarlijks controle plaats en tussentijds indien er zich wijzigingen hebben voorgedaan zoals een verhuizing of verbouwing.

4.7. Communicatie

Met elkaar in gesprek gaan en blijven over de zorg en opvoeding van het gastkind is de basis om goede opvang te bieden.

Ouders/verzorgers en gastouders kunnen voor de dagelijkse gang van zaken gebruik maken van het groeischrijftje. Tijdens het halen en brengen van het gastkind is er vaak ook even tijd om praktische zaken met elkaar door te spreken of over te dragen.

Gastouderbureau KidsMatch biedt een aantal momenten per jaar aan om de opvang te evalueren.

Zo vindt er ten minste 1 keer per jaar een persoonlijk voortgangsgesprek tussen Gastouderbureau KidsMatch en de gastouder plaats en maakt het gastouderbureau hier een (digitaal) verslag van. Daarnaast vindt ten minste 1 keer per jaar een voortgangsgesprek tussen Gastouderbureau KidsMatch en de ouders/verzorgers plaats. Gastouderbureau KidsMatch legt het gesprek vast in een (digitaal) verslag.

Ook kan er op verzoek vanuit het gastouderbureau, gastouder en/of ouders/verzorgers extra (begeleiding) gesprekken worden afgesproken, wanneer blijkt dat dit door 1 of meerdere partijen noodzakelijk dan wel wenselijk geacht wordt.

Gastouderbureau KidsMatch streeft er naar om minimaal 2 keer per jaar een voorlichting/thema ochtend/avond voor de gastouders te organiseren, waarin diverse (pedagogische) onderwerpen aan bod komen.

Tot slot organiseert Gastouderbureau KidsMatch jaarlijks een gastoudercontact ochtend/middag, waarbij de gastouders ervaringen kunnen uitwisselen onder het genot van een hapje en drankje.